

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a Mgr. Tomáše Blažka ve věci

navrhovatele: **Ing. Z. O.**

zastopen Mgr. Pavlou Krejčí, advokátkou
se sídlem Vinohradská 938/37, Praha 2

za účasti:

1) Krajský úřad Královéhradeckého kraje
Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové

2) volební strana ANO 2011
zastoupena zmocněnkyní Bc. J. H.
adresa pro doručování X

3) volební strana SILNÍ LÍDŘI pro kraj - ODS, KDU-ČSL a VÝCHODOČEŠI
zastoupena zmocněncem P. Š.
adresa pro doručování X

4) volební strana Čtyřkoalice STAROSTOVÉ, TOP 09, HDK, LES
zastoupena zmocněncem Ing. R. M., DiS.
adresa pro doručování X

5) volební strana HLAS samospráv - pro spravedlivý rozvoj Královéhradeckého kraje
zastoupena zmocněncem P. N.
adresa pro doručování X

6) volební strana SPD, Trikolora, PRO a Svobodní
zastoupena zmocněncem Z. K.
adresa pro doručování X

7) volební strana STAČILO!, koalice Komunistické strany Čech a Moravy a České strany národně sociální
zastoupena zmocněncem Ing. L. N.
adresa pro doručování X

8) Ing. R. J.
bytem X

9) Mgr. E. K., MBA
10) MUDr. M. H.

v řízení o návrhu označeném jako „návrh na vyslovení neplatnosti volby všech zvolených kandidátů a jejich případných náhradníků za volební stranu SPD, Trikolora a Svobodní ve volbách do Zastupitelstva Královéhradeckého kraje“, konaných ve dnech 20. a 21. září 2024,

takto:

- I. Návrh se zamítá.
- II. Účastníci nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Obsah návrhu

1. Navrhovatel se včas podaným návrhem ze dne 27. 9. 2024, nadepsanému krajskému soudu doručeným téhož dne, domáhal vydání rozhodnutí o neplatnosti volby všech zvolených kandidátů a jejich případných náhradníků za volební stranu SPD, Trikolora a Svobodní ve volbách do Zastupitelstva Královéhradeckého kraje, konaných ve dnech 20. a 21. září 2024. Výslovně uvedl, že podává návrh dle § 53 odst. 4 zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „Volební zákon“), tedy návrh na neplatnost volby kandidáta.
2. Úvodem návrhu navrhovatel, coby volič zapsaný ve stálém seznamu voličů vedeném městem Voděradý, vyjádřil přesvědčení, že volby do Zastupitelstva Královéhradeckého kraje se konaly způsobem, který je v demokratickém právním státě založeném na účtě k právům a svobodám člověka a občana (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky) zcela neakceptovatelný, neboť jejich průběhem byly hrubě narušeny minimálně následující ústavní principy:
 - a) čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky, tj. právo navrhovatele a všech občanů Královéhradeckého kraje na život v demokratickém právním státě
 - b) čl. 5 Ústavy České republiky – tedy právo navrhovatele a všech občanů Královéhradeckého kraje na to, aby se soutěž politických stran konala za podmínek respektujících demokratické principy a odmítajících násilí jako prostředek k prosazování svých zájmů
 - c) čl. 3 LZPS – že základní práva a svobody se zaručují všem bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení
 - d) čl. 10 odst. 1 LZPS – že každý má právo, aby byla zachována jeho důstojnost.
3. K narušení výše uvedených ústavních principů došlo z pohledu navrhovatele jednáním volební strany SPD, Trikolora, PRO a Svobodní (dále jen „Volební strana“). Konkrétně měla být porušena pravidla volební kampaně těmito zásahy:
 - a) Použitím vizuálu se zakrváceným černochem s nožem a nápisem „Nedostatky ve zdravotnictví nevyřeší „chirurgové“ z dovozu“
 - b) Použitím vizuálu s vyobrazením romských dětí, které kouří, a s nápisem „Říkají, ať chodíme do školy, ale naši to maj' na háku“
 - c) Použitím vizuálu s agresivní rétorikou proti očkování
 - d) Použitím vizuálu s „normální“ rodinou a nápisem: „Vládo promiň, ale my věříme v rodinu, práci, národ a Panenku Marii“
 - e) Použitím vizuálu s agresivní rétorikou proti vládě

- f) Pexesem pro děti, na němž dochází ke škrcení premiéra „DRAHOTY“, píchání do něj vidlemi, kopání do něj apod.
- g) Spotem ZATOČÍME S DRAHOTOU!, v němž opět dochází ke škrcení a kopání do premiéra „DRAHOTY“
- h) Komiksem ZATOČÍME S DRAHOTOU!, který je v podobném vyznění jako výše uvedené pexeso a spot
- i) Obsahem novin „Na vlastní oči“, které obsahují útoky proti LGBT komunitě, která je přirovnávána k úchylům, a dále větu jak vystřiženou z učebnice národního socialismu: „Nové Čechy, Moravany a Slezany si porodíme, nemusíme dovážet cizince!“. Rovněž se v nich mluví o „Kladivu na nepřizpůsobivé“.
4. Kampaň Volební strany byla vedena jako celostátní a byla prezentována i v televizi. Dále docházelo k propagaci nenávistných volebních materiálů prostřednictvím billboardů a vylepováním letáků na veřejných prostranstvích. Z toho nevýraznější bylo „natačení spotů“ na Václavském náměstí v Praze dne 5.9.2024, kde byly umístěny obří billboardy s vizuály uvedenými výše. Dále navrhovatel odkázal na webové stránky politické strany Svoboda přímé demokracie. Kampaň rovněž proběhla všemi médii a široce se o ní psalo, ale i hovořilo v rozhlase či jiných médiích.
5. Způsob, jakým byla vedena volební kampaň Volební stranou, navrhovatel považuje za naprosto neslučitelný s hodnotami demokratického právního státu, a především za maximálně nebezpečný a neodpovědný vůči občanům. Atmosféra ve společnosti byla velmi napjatá a volební kampaň byla zcela nepřírozeňě předmětem široké veřejné diskuse a kritiky. Volební kampaň vyvolávala mezi občany silný pocit strachu, xenofobie, homofobie, působila rasisticky a propagovala prvky násilí jako řešení problémů. Kampaň obsahovala i prvky, které lze bez váhání označit za prvky, které jsou typické pro nacistickou ideologii. V některých občanech, např. romské národnosti, černé barvy kůže a členech LGBT komunity pak musela vyvolat pocit méněcennosti.
6. Navrhovatel si jako občan tohoto státu nepřejí, aby se volby konaly v takové atmosféře a aby bylo možné používat v rámci volební kampaně argumenty podobného ražení jako prostředky k ovlivnění voličů. Takové volby nepovažuje za volby demokratické, neboť chování Volební strany podstatně vybočilo z demokratických pravidel a ovlivnilo tak celkový průběh voleb do Zastupitelstva Královéhradeckého kraje.
7. Výše uvedeným jednáním Volební strany došlo z pohledu navrhovatele k hrubému ovlivnění výsledků voleb kandidátů kandidujících za Volební stranu, to vše ve smyslu § 53 odst. 4 Volebního zákona. I kdyby však k hrubému ovlivnění výsledků volby nedošlo, pak z hlediska navrhovatele došlo k hrubému narušení ústavních principů uvedených v návrhu, zejména pak k ohrožení jeho práva žít v demokratickém právním státě.
8. Dle přesvědčení navrhovatele xenofobní, homofobní a rasistické materiály a výroky a materiály a výroky nabízející jako prostředek řešení problémů násilí, musí být z volební kampaně zcela vyloučeny a jejich použití musí vést k vyloučení z voleb toho, kdo takto vedenou volební kampaň vede. Navrhovatel má jako volič právo na to, aby volební kampaň byla vedena čestně a poctivě a v mezích vymezených Ústavou, zejména v jejích čl. 4 a 5 odst. 5.

9. Volební kampaň Volební strany z mezí stanovených výše uvedenými ustanoveními Ústavy hrubým způsobem vybočila. Popsané vady vedení volební kampaně považuje navrhovatel za extrémně závažné.
10. Proto podal návrh, aby krajský soud dle § 53 odst. 4 Volebního zákona rozhodl o neplatnosti volby všech zvolených kandidátů a všech jejich případných náhradníků zvolených do Zastupitelstva Královéhradeckého kraje za volební stranu SPD, Trikolora, PRO a Svobodní ve volbách konaných ve dnech 20. září 2024 a 21. září 2024 s tím, že seznam kandidátů a jejich náhradníků, jejichž volba je napadána, tvořil přílohu č. 1 návrhu.

II. Vyjádření účastníků řízení

11. Navrhovatelův návrh zaslal krajský soud k vyjádření všem účastníkům řízení, respektive jejich zmocněncům uvedeným v záhlaví tohoto rozhodnutí. K návrhu se písemně vyjádřila pouze politická strana Svoboda a přímá demokracie (SPD), která je jednou z koaličních stran Volební strany.
12. Stran tvrzené protizákonnosti volební kampaně se nejprve podrobně zabývala jejími jednotlivými aspekty, které navrhovatel shledává nezákonnými a které jsou popsány v bodě 3. tohoto usnesení. U každého z nich pak představila svůj názor, proč se o protizákonné vedení volební kampaně nejedná. Navrhovateli pak vytkla, že z návrhu není ve velké většině případů zřejmé, jakým způsobem se měla Volební strana nezákonného jednání v jednotlivých bodech dopustit.
13. Daná politická strana dále uvedla, že navrhovatel k otázce možného příčinného vztahu mezi údajnou protizákonností volební kampaně a výsledkem voleb vyjádřil toliko vlastní subjektivní vnímání průběhu volební kampaně a osobní domněnky, jak mohla ovlivnit atmosféru ve společnosti. Absentuje však jakékoli tvrzení či důkazy k prokázání souvislosti mezi vedením volební kampaně a výsledným složením zastupitelského sboru.
14. Pokud jde o zásadní zpochybnění volebních výsledků coby posledního z předpokladů důvodnosti a úspěšnosti návrhu, pak dle dané politické strany by existence zásadní intenzity údajné protizákonnosti volební kampaně byla dána tehdy, bylo-li by možné se důvodně domnívat, že pokud by k protizákonnému jednání nedošlo, dopadly by zřejmě volby odlišně, tzn. kandidáti Volební strany by nebyli zvoleni. Pouhý osobní vjem a domněnky navrhovatele však pro takový závěr nesvědčí. Návrh proto shledala nedůvodným a navrhla jeho zamítnutí.

III. Skutkové a právní závěry krajského soudu

15. Krajský soud přezkoumal shora uvedený návrh podle § 90 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), a dospěl k následujícím zjištěním a právním závěrům.
16. Dle § 53 odst. 1 Volebního zákona podáním návrhu na neplatnost hlasování, neplatnost voleb nebo neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany soudu každý občan zapsaný do seznamu voličů ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva kraje volen, jakož i každá politická strana, politické hnutí nebo koalice, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva. Návrh je třeba podat nejpozději do 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev krajů Státní volební komisí.
17. Dle odst. 2 návrh na neplatnost hlasování může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky hlasování.
18. Dle odst. 3 návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb.
19. Dle odst. 4 návrh na neplatnost volby kandidáta může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledek volby tohoto kandidáta.
20. Dle § 90 odst. 1 s. ř. s. se může za podmínek stanovených zvláštními zákony občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat

rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta.

21. Ze shora uvedeného dikce zákona plyne, že cílem soudního přezkumu voleb do krajských zastupitelstev není pouhé zjišťování, zda byl porušen Volební zákon, ale zda porušení Volebního zákona nabylo takové intenzity, že mělo za následek buď přímé ovlivnění svobodné vůle voličů, anebo jeho důsledkem byl vznik rozporu mezi skutečně projevenou vůlí voličů ve volbách (tj. na základě provedení hlasování) a skutečně zjištěnými a vyhlášenými výsledky voleb postupem upraveným dle příslušných ustanovení Volebního zákona, a to vždy ve vztahu ke zvoleným kandidátům. V případě, že soud zjistí porušení Volebního zákona zmíněné intenzity, pak k nápravě porušení Volebního zákona dle platné právní úpravy je oprávněn aplikovat jen výše uvedené právní prostředky (tj. právní instituty), které zákon stanoví.
22. Nutno dále zdůraznit, že jak uvedl Nejvyšší správní soud v usnesení č. j. Vol 23/2014-110, všechny varianty návrhů dle § 90 s. ř. s. nelze považovat za samostatná řízení, ale o výrokové varianty téhož. Pokud z odůvodnění návrhu nebo z povahy věci vyplývá, že určitý petit ve volebních věcech v sobě zahrnuje i jiný petit, může soud bez dalšího rozhodnout i o tomto implicitním návrhu. Jinými slovy řečeno, soud není volebním petitem obsaženým v návrhu vázán a může jej korigovat s přihlédnutím k obsahu návrhu, resp. ke skutkovým a právním tvrzením v něm obsaženým.
23. V návaznosti na shora uvedený právní závěr považuje krajský soud za potřebné vyjádřit se nejprve k povaze posuzovaného návrhu. Navrhovatel jej výslovně označil jako návrh na neplatnost volby kandidáta (kandidátů) i s výslovným odkazem na § 53 odst. 4 Volebního zákona.
24. Ratio tohoto typu volebního návrhu spočívá v soudním přezkumu nikoliv výsledku celých voleb, nýbrž pouze volby jednoho či několika kandidátů. Ačkoliv to není v žádném volebním zákoně výslovně uvedeno, nelze dle soudu zcela vyloučit ani návrh na neplatnost volby náhradníka. Nejčastěji půjde o situaci, kdy došlo k nezákonnosti ve volebním procesu až v jeho nejzazší fázi, tedy při počítání hlasů a vyhlášení výsledků hlasování. Takový návrh může být úspěšný ale i tehdy, pokud daný kandidát nesplňuje podmínky pasivního volebního práva anebo se on samotný dopustil takového protizákonného excesu, že je dán důvod pro neplatnost jeho volby (např. by prokazatelně sám vyhrožoval voličům, zastrášoval je, kupoval by jejich hlasy apod.).
25. V posuzovaném návrhu však navrhovatel s žádnými takovými tvrzeními nepřichází. Neplatnost volby všech kandidátů a náhradníků Volební strany spatřuje v tom, že volební kampaň vedla Volební strana (nikoliv jednotliví kandidáti či náhradníci) v rozporu s v návrhu citovanými ustanoveními Ústavy České republiky a Listiny základních práv a svobod.
26. Podstatou návrhu na neplatnost volby kandidáta je, že při jejím zjištění nastupuje místo něho jiná kandidující osoba, která byla řádně zvolena (srovnej § 90 odst. 4 s. ř. s.). Toho se však navrhovatel zjevně nedomáhá. Jemu jde o to, aby soud konstatoval neplatnost volby všech kandidátů (a náhradníků) Volební strany, kteří se voleb do Zastupitelstva Královéhradeckého kraje účastnili.
27. Na takový případ ale Volební zákon nepamatuje, takové rozhodnutí soudu neumožňuje. Mandáty získané kandidáty Volební strany (konkrétně se jedná o 3 mandáty, jak je patrné

z veřejně dostupného Protokolu o výsledku voleb) nemohou zůstat v Zastupitelstvu Královéhradeckého kraje neobsazeny. V úvahu také nepřichází, že by tyto mandáty přerozdělil v rámci tohoto řízení krajský soud. Takový postup by se zcela vymykal kompetenci soudu a měl by i protiústavní dimenzi, neboť důsledkem by bylo nahrazení vůle voličů projevené volbou kandidátů pozitivním rozhodnutím soudu o tom, který kandidát měl být zvolen.

28. Návrhový petit tedy není v souladu se zákonem, tedy s tím, čeho se lze návrhem na neplatnost volby kandidáta dle § 53 odst. 4 Volebního zákona domáhat. Už jenom z toho důvodu by návrh na neplatnost volby kandidáta nemohl být úspěšný.
29. S ohledem na shora citovaný obsah návrhu, kterým je zpochybňována zákonnost a ústavnost volební kampaně Volební strany jako celku, se však dle mínění soudu jedná po materiální stránce o návrh na neplatnost voleb ve smyslu § 53 odst. 3 Volebního zákona.
30. V návaznosti na shora předestřené úvahy krajský soud musel následně posoudit okruh účastníků daného soudního řízení. Ten je totiž odlišný u řízení o návrhu na neplatnost voleb a u řízení o návrhu na neplatnost volby kandidáta. V prvním případě jsou účastníky navrhovatel, příslušný volební orgán, politická strana, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, na jejichž kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla napadena, nebo nezávislý kandidát. Ve druhém případě jsou účastníky navrhovatel, příslušný volební orgán a ten, jehož volba byla napadena.
31. Krajský soud sice vyhodnotil ze shora uvedených důvodů posuzovaný návrh jako návrh na neplatnost voleb dle § 53 odst. 3 Volebního zákona, navrhovatel jej však výslovně označil jako návrh na neplatnost volby kandidáta dle § 53 odst. 4 Volebního zákona, čemuž odpovídalo i znění návrhového petitu. Za této situace považoval krajský soud za vhodné a procesně korektní vymezit okruh účastníků řízení tak, že jimi jsou jak ti, kteří přicházejí v úvahu pro řízení o návrhu na neplatnost voleb, tak ti, kteří přicházejí v úvahu pro řízení o návrhu na neplatnost volby kandidáta. Všem těmto subjektům byla soudem dána možnost se k návrhu vyjádřit a bylo s nimi jednáno coby s účastníky řízení.
32. Dále se již krajský soud mohl věnovat meritům návrhu, tedy posouzení, zda byla porušena ustanovení Volebního zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledek voleb nebo výsledek volby navrhovatelem označených kandidátů (a náhradníků) Volební strany. K tomu mělo dle navrhovatele dojít tím, že Volební strana vedla volební kampaň v rozporu s v návrhu citovanými ustanoveními Ústavy České republiky a Listiny základních práv a svobod.
33. Institut volební kampaně je ve Volebním zákonu upraven v jeho § 56a. Dle odst. 1 se volební kampaní rozumí jakákoliv propagace kandidující politické strany, politického hnutí nebo koalice anebo jejich kandidáta nebo volební agitace ve prospěch kandidující politické strany, politického hnutí nebo koalice anebo jejich kandidáta, zejména veřejné oznámení určené na jejich podporu nebo sloužící v jejich prospěch, včetně jakékoliv doprovodné akce, za které se poskytne nebo obvykle poskytuje úplata. Za volební kampaň se považuje i sdělení v neprospěch jiné kandidující politické strany, politického hnutí nebo koalice anebo jejich kandidáta. Dle odst. 4 musí volební kampaň probíhat čestně a poctivě, zejména nesmí být o kandidátech a kandidujících politických stranách, politických hnutích nebo koalicích zveřejňovány nepravdivé údaje.

34. Požadavek na čestnost a poctivost volební kampaně je nutné interpretovat s přihlédnutím ke specifickému charakteru volební kampaně, který vyplývá z vyostřeného střetu mezi jejími aktéry snažícími se získat podporu pro sebe a zároveň podlomit důvěru ke svému soupeři (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2006, č. j. Vol 45/2006-17, č. 963/2006 Sb. NSS). Ústavní soud pak k volební kampani ve svém nálezu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04, uvedl, že v jejím průběhu „jsou voličům často velmi emocionální a vyostřenou formou předkládány argumenty, které mají ovlivnit jejich volební chování a rozhodnutí, koho budou volit. Smyslem volební kampaně v pluralitní demokracii však je nepochybně také to, aby byly posouzeny i ty nejkontroverznější otázky programu politických stran a kandidátů obecně, tak i jejich osobních vlastností a způsobilosti zastávat volenou veřejnou funkci. Jen v takovém případě budou moci voliči rozhodovat se znalostí věci a jen tak může být naplněna ústavní zásada, podle které je lid zdrojem veškeré státní moci“.
35. Ve volebním soudnictví se vyvinul ustálený algoritmus přezkumu voleb. Ten vychází z toho, že volební soudnictví nezná absolutní vady volebního řízení, tj. takové porušení ustanovení volebního předpisu, které by mělo za následek automatické zrušení voleb, hlasování či volby kandidáta. Všechny možné vady a pochybení je třeba považovat za relativní a jejich význam je třeba poměřovat jejich dopadem na výsledek volebního procesu a podle principu proporcionality (viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 73/04).
36. Uvedený algoritmus přezkumu voleb vznikl ještě za původní právní úpravy (viz usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. Vol 6/2004-12) a obsahuje následující podmínky vyhovění volební stížnosti – (1) Protizákonnost – tj. porušení některých ustanovení volebního zákona; (2) Vztah mezi touto protizákonností a zvolením kandidáta, jehož zvolení je napadeno, (3) Zásadní intenzita této protizákonnosti, která ve svých důsledcích musí přinejmenším výrazně zpochybňovat vyhlášený výsledek voleb.
37. Jak plyne ze shora uvedené citace ustanovení § 53 Volebního zákona, nová právní úprava účinná od 1. 1. 2017 (zákon č. 322/2016 Sb., kterým se mění volební zákony a další související zákony) požaduje, aby se již nejednalo o pouhou potencialitu ovlivnění výsledku voleb, ale aby se jednalo o hrubé porušení zákona, které výsledek voleb skutečně ovlivnilo. Výše zmíněný vytvořený algoritmus v posuzování volebních stížností, zahrnující zejména podmínku vyhovění volební stížnosti spočívající v takové intenzitě porušení volebního zákona, která způsobuje zatemnění volebních výsledků, lze aplikovat i podle nové právní úpravy s tím, že pojem „hrubé ovlivnění“ výsledků voleb lze „co do intenzity považovat za zákonodárcem zvolený ekvivalent jejich zatemnění“ (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2018, č. j. Vol 16/2018-33, bod 22).
38. Navrhovatel v návrhu výslovně netvrdil, že by jím popsaná volební kampaň Volební strany byla v rozporu s požadavky kladenými na ni ustanovením § 56a Volebního zákona (zejména jeho odstavcem čtvrtým). Namítal, že volební kampaní došlo k porušení ústavních principů zakotvených v čl. 1 odst. 1 a čl. 5 Ústavy České republiky a v čl. 3 a čl. 10 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (viz bod I. tohoto usnesení). Způsob jejího vedení považuje navrhovatel za naprosto neslučitelný s hodnotami demokratického právního státu a za maximálně nebezpečný a neodpovědný vůči občanům. Atmosféra společnosti tak byla velmi napjatá, volební kampaň Volební strany vyvolávala mezi občany silný pocit strachu, xenofobie, homofobie, působila rasisticky a propagovala prvky násilí jako řešení problémů. Tím došlo dle navrhovatele k hrubému ovlivnění výsledků voleb kandidátů kandidujících za Volební stranu, potažmo k hrubému ovlivnění výsledků voleb.

39. S žádným jiným tvrzením stran hrubého ovlivnění výsledků voleb kandidátů Volební strany, potažmo výsledků voleb navrhovatel v návrhu nepřišel. A evidentně je toho názoru, že toho není z jeho strany třeba, neboť vzápětí dodal, že i kdyby k hrubému ovlivnění výsledků voleb nedošlo, pak došlo k hrubému narušení ústavních principů, které vymezil v návrhu (viz čl. I. tohoto usnesení).
40. Judikatura Nejvyššího správního soudu ale opakovaně zdůrazňuje, že tyto souvislosti je navrhovatel povinen popsat a důkazně podložit právě ono hrubé ovlivnění výsledků voleb, neboť pouhý výskyt negativních jevů při volební kampani nemůže soud vést k vyslovení nezákonnosti voleb. Soud jako nestranný pozorovatel voleb nemůže v jakékoliv míře nahrazovat tvrzení a důkazní návrhy navrhovatele a dovozovat z nich neuvedené souvislosti. Navrhovatel též nemůže důkazní břemeno v podstatné míře přenést na soud. Volební soud není a ani nemůže být tím, kdo hlídá úroveň veřejné debaty a politické soutěže, ani garantem jejich kvality. Tuto pozici zastávají primárně kandidující subjekty a zejména občané jako voliči nakládající svobodně se svým hlasem. Soudní přezkum voleb z důvodu nečestné či nepoctivé volební kampaně nemá za účel její zkvalitňování, ale slouží jako pojistka proti extrémním situacím, které se vymknou ze zákonného a ústavního rámce a současně hrubě ovlivní výsledky voleb (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2018, č. j. Vol 50/2018-46).
41. Navrhovatel v návrhu nikterak neprokázal, resp. se o to ani nepokusil (resp. nepřišel v tomto směru ani s žádným relevantním tvrzením), že by v důsledku jím popsanych a akcentovaných aspektů volební kampaně Volební strany došlo k hrubému ovlivnění výsledků voleb do Krajského zastupitelstva Královéhradeckého kraje, resp. k hrubému ovlivnění výsledku volby jím označených kandidátů Volební strany (a jejich náhradníků), a navíc k tomu nenabídl žádné důkazy.
42. Bez ohledu na uvedenou nekonkrétnost návrhu krajský soud v návaznosti na shora uvedené považuje za vhodné dodat, že je obecně známou skutečností ve smyslu § 121 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve spojení s § 64 s. ř. s., že způsob a metody vedení volební kampaně Volební stranou (a to fakticky od samého jejího počátku) nezůstaly nepovšimnuty a staly se předmětem různých (a mnohdy velmi kritických) názorů a reakcí prezentovaných i v mediálním prostoru (což ostatně uvádí i navrhovatel v návrhu), v nichž byla často konstatována vysoká míra její pokleslosti, ale zejména byla vyvracena pravdivost faktů v ní uváděných a prezentovaných. A to jak ze strany zástupců jiných volebních stran, tak ze strany nezávislých expertů, politologů či politických komentátorů.
43. Za takové situace je nutné vycházet z toho, že voliči měli dostatek informací, na základě kterých mohli relevantnost a pravdivost jednotlivých informací posoudit. Jsou to právě voliči, jejichž kritickému posouzení podléhala argumentace užitá všemi aktéry posuzovaných voleb do Zastupitelstva Královéhradeckého kraje, ale i třetích osob, které se do volební kampaně zapojily. Voliči před udělením svého hlasu mohli vyhodnotit nejen obsah volebních prohlášení, ale i úroveň prostředků ve volebním boji užitých a rovněž názory jednotlivých kandidátů na jednotlivá témata. Jak Nejvyšší správní soud uvedl v usnesení č. j. Vol 44/2013-72: „*V případech, kdy je namítána nekorektnost vedení volební kampaně některým z kandidátů, musí soud hodnotit nejen jednotlivé skutky (např. dehonestující tvrzení o protikandidátovi, šíření nepravdivých informací, osobní urážky apod.) z hlediska jejich závažnosti a intenzity (...), nýbrž také jejich načasování. Lze si tak – v obecné rovině – představit případy, kdy i protiprávní útoky menší intenzity mohou nabýt na významu*“

při hodnocení korektnosti kampaně jako celku, pokud jsou učiněny v době, která protikandidátovi fakticky znemožňuje na ně jakkoliv efektivně zareagovat. Naopak zase může dojít k situaci, že i zjevně závažný 'faul', k němuž však dojde dlouho před hlasováním voličů, volební výsledek výrazněji neovlivní, neboť dotčený kandidát na něj může přiměřeným způsobem odpovědět a v konečném důsledku z toho třeba nakonec i politicky profitovat (podobně viz usnesení NSS sp. zn. Vol 5/2006)".

44. Krajský soud tedy uzavírá, že v posuzované věci nebyla prokázána existence zákonných důvodů, pro které by mohl rozhodnout o neplatnosti voleb do Zastupitelstva Královéhradeckého kraje konaných ve dnech 20. a 21. září 2024 dle § 53 odst. 3 Volebního zákona, ani o neplatnosti volby zvolených kandidátů Volební strany a jejich náhradníků v těchto volbách dle § 53 odst. 4 Volebního zákona.
45. Opakuje, že návrhu na neplatnost volby zvolených kandidátů Volební strany a jejich náhradníků v těchto volbách by nemohl vyhovět ani z důvodů, které popsal v bodech 23. až 28. tohoto usnesení. Proto mu nezbylo, než návrh podle § 90 odst. 3 s. ř. s. jako nedůvodný zamítnout.

IV. Náklady řízení

46. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 93 odst. 4 s. ř. s. Dle něj nemá žádný z účastníků řízení ve věcech volebních a ve věcech místního a krajského referenda právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce Krajského soudu v Hradci Králové (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Kasační stížnost ve věcech volebních a ve věcech místního referenda je nepřipustná (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

Hradec Králové 14. října 2024

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu